

Khả năng đọc viết trong những năm đầu

Từ 'đọc viết' có ý nghĩa khác nhau tùy thuộc vào người sử dụng. Đọc viết là một loạt các kỹ năng và kiến thức cho phép người biết chữ có thể giao tiếp, học hỏi và tham gia vào xã hội.

Đọc viết đề cập đến việc dạy và học:

- ngôn ngữ nói
- đọc và
- viết.

Từng khía cạnh trong khả năng đọc viết liên quan đến các kỹ năng và kiến thức khác nhau.

Trong những năm đầu, ngôn ngữ nói, đọc và viết được dạy cả theo hình thức chung và riêng. Đôi khi có những bài học chính thức có thể dễ dàng nhận ra là việc học đọc viết.

Đồng thời, các kỹ năng và kiến thức đọc viết được đưa vào các trò chơi, hoạt động ca hát và vui chơi. Học sinh có thể không nhận ra đây là cách học đọc viết, nhưng tất cả đều đóng một phần quan trọng trong việc dạy các kỹ năng và kiến thức cần thiết để biết đọc biết viết.

Việc học tập diễn ra trong các lĩnh vực chủ đề khác như toán học và khoa học cũng bao gồm các khía cạnh của việc giảng dạy đọc viết cụ thể cho các môn học đó.

Ngôn ngữ nói

Đôi khi được gọi là 'Nói và nghe' trong trường học, ngôn ngữ nói cung cấp nền tảng cho việc học các kỹ năng đọc viết khác.

Ở trường, trẻ em học ngôn ngữ nói bằng cách:

- tham gia vào các cuộc thảo luận cùng cả lớp, theo nhóm nhỏ và theo cặp
- nói chuyện với các mục đích khác nhau, chẳng hạn như chia sẻ những điều thích và không thích
- đọc to, thảo luận và trò chuyện về sách
- hát, ngâm nga, ngâm thơ và bài thơ có vần
- nói trước lớp nhằm những mục đích khác nhau, chẳng hạn như chia sẻ những việc đã làm vào cuối tuần
- lắng nghe giáo viên và các bạn cùng lớp.

Một số kỹ năng ngôn ngữ nói quan trọng mà trẻ sẽ phát triển trong quá trình học đọc viết sớm bao gồm:

- nghe và hiểu hướng dẫn bằng lời nói
- nghe và hiểu câu chuyện được đọc to
- đặt câu hỏi hoặc đưa ra yêu cầu và lắng nghe câu trả lời
- bày tỏ cảm xúc, suy nghĩ và ý tưởng bằng lời nói
- nói thành câu hoàn chỉnh
- nghe các từ riêng biệt trong một câu
- nghe và sao chép lại các mẫu âm thanh, chẳng hạn như vần.

Dưới đây là một số cách mà bạn có thể khuyến khích ngôn ngữ nói ở nhà của trẻ:

- Nói chuyện với con, hỏi trẻ những câu hỏi mang tính yêu cầu nhiều hơn câu trả lời 'có' hoặc 'không'. Hỏi trẻ về suy nghĩ, quan điểm, sở thích của trẻ và đưa ra những lời giải thích hoặc biện minh khuyến khích trẻ nói những câu dài hơn và phức tạp hơn.
- Lắng nghe một cách cẩn thận và phản hồi những câu trả lời của con bạn.
- Chơi trò chơi nói chuyện (xe hơi có thể lựa chọn tuyệt vời) ví dụ như **I spy with my little eye**, **Twenty questions**, **Celebrity heads** và **Taboo**.
- Làm mọi việc cùng nhau và nói về những việc mà bạn đã làm. Cùng nhau nấu ăn hoặc làm vườn, đi du ngoạn trên xe buýt hoặc xe lửa, thăm hồ bơi hoặc công viên địa phương, đi dạo xung quanh khu phố của bạn. Điều này sẽ giúp trẻ tiếp xúc với các từ vựng khác nhau, các từ chuyên môn và các cấu trúc câu khác nhau.
- Chơi cùng nhau theo những cách có kế hoạch hoặc theo cách tự phát giúp trẻ thử nghiệm trò chuyện với các mục đích khác nhau và khuyến khích trẻ sáng tạo và tưởng tượng. Cùng nhau vẽ, dùng bột nặn, bới đất, chơi mặc trang phục, làm đường cho ô tô đồ chơi, chơi với con rối hoặc chơi bài và trò chơi trên bàn.
- Hát những bài hát, giai điệu thiếu nhi hoặc những bài thơ ngô nghê. Thay đổi các từ xung quanh hoặc thay thế tên và địa điểm mà bạn và con bạn biết.

Khả năng đọc

Trẻ em đọc để thưởng thức và để tìm hiểu và khám phá trong những năm đầu và trong suốt thời gian đi học. Mục đích của việc đọc là để hiểu hoặc hiểu được cuốn sách, bài báo hoặc trang mạng đang đọc.

Ở trường, trẻ em học đọc bằng cách:

- nghe và trả lời các câu chuyện, bài thơ, sách phi hư cấu và các trang mạng do giáo viên đọc to
- đọc cùng với giáo viên và các bạn cùng lớp
- đọc trong nhóm nhỏ và cá nhân với giáo viên
- thử và thực hành các kỹ năng mới phát triển của trẻ một cách độc lập.

Trong quá trình học đọc viết sớm, trẻ nhỏ sẽ phát triển một số kiến thức và kỹ năng đọc quan trọng bao gồm những điều sau đây:

- Sách và trang mạng được tạo ra bởi các tác giả và họa sĩ minh họa cho các mục đích cụ thể.
- Các từ in trên trang có ý nghĩa và có thể được sử dụng để đặt câu, có thể được kết hợp thành các đoạn văn bản dài hơn.
- Dấu câu giúp người đọc hiểu ý nghĩa của từ và câu.
- Hình ảnh và minh họa cũng góp phần tạo nên ý nghĩa trong các sách, bài báo và trang mạng giàu trí tưởng tượng và giàu thông tin.
- Trải nghiệm của người đọc về thế giới và những cuốn sách khác giúp họ hiểu những gì họ đọc.
- Mỗi độc giả phản ứng khác nhau với những điều họ đọc.

Điều quan trọng là khuyến khích việc đọc sách ở nhà.

- Ghé thăm thư viện địa phương và cho trẻ chọn sách tranh ảnh hoặc sách phi hư cấu để mượn.
- Vào phòng khách và đọc to cho trẻ nghe những cuốn sách yêu thích của con bạn. Giới thiệu cho con bạn những cuốn sách mà bạn yêu thích khi còn nhỏ. Nói chuyện và chia sẻ sự thích thú cũng như đánh giá cao về những cuốn sách bạn đã đọc cùng nhau.
- Cùng nhau nghe sách âm thanh. (Đây là một hành động thú vị trong những chuyến đi dài bằng ô tô.) Nói về câu trả lời của bạn cho câu chuyện.
- Tặng sách làm quà. coi sách là món đồ quý giá và đặc biệt.
- Ghé thăm các hiệu sách cũ và cửa hàng bán sách nhỏ để tìm kiếm các đầu sách hoặc tác giả yêu thích hoặc tác giả mới.

- Nói về những cuốn sách yêu thích, thể loại truyện, tác giả và họa sĩ tranh minh họa. Khuyến khích con bạn chia sẻ phản hồi của trẻ đối với các cuốn sách và lý do trẻ thích và không thích.
- Hãy chắc chắn rằng bạn để con bạn thấy bạn đang đọc những thứ mà bạn quan tâm (sách, báo, tạp chí nhưng không phải là điện thoại!). Dành một khoảng thời gian đặc biệt mỗi ngày để cả gia đình cùng ngồi đầu đó thoải mái và đọc sách cùng nhau.
- Chỉ ra chữ in xung quanh nhà và những nơi bạn đến thăm, chẳng hạn như tên đường, biển hiệu cửa hàng, bao bì thực phẩm và bản đồ.

Viết

Khi học viết và tập viết trong những năm đầu, trẻ em sẽ dựa vào các kỹ năng ngôn ngữ nói cũng như kỹ năng đọc và kiến thức của mình.

Ở trường, trẻ em học viết bằng cách:

- xem kỹ bài viết của những người khác bao gồm cả giáo viên và các tác giả đã xuất bản
- nêu ý tưởng với giáo viên và các bạn cùng lớp
- lập kế hoạch viết trong lớp, theo nhóm nhỏ hoặc theo cặp và cá nhân
- viết chung cả lớp dưới sự hướng dẫn của giáo viên
- viết cùng với một bạn học và viết một mình
- chia sẻ bài viết và nói chuyện với giáo viên và bạn cùng lớp về bài viết của chính trẻ
- viết cho các mục đích khác nhau.

Trong quá trình học chữ sớm, trẻ nhỏ sẽ phát triển một số kiến thức và kỹ năng viết quan trọng. Trẻ sẽ học được rằng các tác giả:

- viết cho các mục đích và đối tượng khác nhau
- có thể sáng tạo và giàu trí tưởng tượng
- chọn từ ngữ, cấu trúc câu và bố cục bài viết để giúp đáp ứng mục đích viết của họ
- sử dụng kích thước, hình thức và hướng chữ nhất quán khi họ viết
- sử dụng kiến thức chính tả để viết chính tả một cách nhất quán. (Kiến thức chính tả bao gồm mối liên hệ giữa các âm trong một từ và các chữ cái được sử dụng để biểu thị âm đó, các mẫu chữ trong từ và các quy ước chính tả.)

Hãy thử một số ý tưởng này để viết cùng con bạn ở nhà.

- Lên danh sách trước khi mua hàng tạp hóa.
- Viết thư, lời mời, thiệp chúc mừng, bưu thiếp và thư điện tử cho gia đình và bạn bè.
- Sao chép lại một trong những công thức nấu ăn yêu thích của Bà.
- Viết danh sách khi bạn lên kế hoạch cho các hoạt động khác nhau của gia đình, chẳng hạn như chuẩn bị cho kỳ nghỉ hoặc lên kế hoạch cho một bữa tiệc.
- Dán nhãn các bức vẽ của trẻ. Cho trẻ nói và viết về các bức vẽ của trẻ.
- Hãy thử một số tình huống nhập vai liên quan đến viết, chẳng hạn như chơi trò chơi nhà hàng và viết đặt món của khách hàng, đóng vai bác sĩ và lấy thông tin chi tiết của bệnh nhân, đóng vai cảnh sát và hỏi nhân chứng về chi tiết của một vụ tai nạn ô tô.

Erin ở độ tuổi 4½ đã viết ra đặt món ăn trưa của mẹ là phở mát với bánh mì nướng.